

I Svjetski Rat

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 6 | Nivo: Fakultet političkih nauka

Uvod

Prvi svjetski rat je bio oružani sukob dotad nezapamćenih razmjera. Trajao je od 1914. do 1918. Počeo je kao sukob između Austro-Ugarske i Srbije 28. jula, a u evropski rat je prerastao 1. avgusta kada je Njemačka objavila rat Rusiji da bi na kraju završio kao svjetski rat koji je obuhvatio 32 nacije. Dvadeset i osam ovih nacija su bile povezane u savez pod nazivom Antanta i uključivale su sile poput Velike Britanije, Francuske, Rusije, Italije i SAD-a. One su se suprotstavljale koaliciji Centralnih sila koje su sačinjavale Njemačka, Austro-Ugarska, Turska i Bugarska.

Povod za rat je bio sarajevski atentat na austro-ugarskog prestolonasljednika Franca Ferdinanda izvršen 28. juna 1914. Međutim, pravi uzroci rata bili su duboko ukorijenjeni u evropsku istoriju prethodnog vijeka, prvenstveno težnja Njemačke za kontinentalnom dominacijom i kolonijalnim posjedima Antante.

Uzroci za rat

Nacionalizam i imperijalizam

Stvarni uzroci za rat su bili razvijeni nacionalistički duh naroda koji su bili pod vlašću stranih sila, pogotovo neriješeno jugoslovensko pitanje, te ekonomska i politička sukobljavanja imperijalističkih sila oko afričkih i azijskih kolonija. Ovi sukobi su doveli do stvaranja velikih armija i trke u naoružanju, pogotovo pomorskom.

Francuska revolucija i Napoleonovi ratovi su kroz Evropu pronijeli ideju demokratije, ali i prava naroda na tzv. «samoopredjeljenje». Međutim, na Bečkom kongresu, kada je prekrajana karta Evrope velike sile nisu obraćale nikakvu pažnju na želje naroda i nacija. Ovo je dovelo da nacionalističkih pokreta za oslobođenje, pogotovo kod slovenskih naroda. Ideja «panslavizma» je pogotovo dobro poslužila Rusiji da prikrije svoje ekspanzionističke planove.

Industrijska revolucija koja se u Evropi odigrala krajem 18. i u 19. vijeku izazvala je ogromno povećanje u proizvodnji te, posledično, potrebu za stranim tržištima i sirovinama. Ovo je evropske sile odvelo u Afriku i Aziju putem kolonijalnih osvajanja. Rivalstvo kolonijalnih sila dostiže vrhunac kada se Njemačka, kao mlada sila bez kolonijalnih posjeda, osjetila dovoljno snažnom da izazove Veliku Britaniju i Francusku.

Krize koje su nagovijestile rat

Sa Evropom podijeljenom u dva neprijateljska tabora, od kojih oba troše ogromna sredstva na naoružavanje, bilo koji poremećaj političke situacije izazivao je međunarodni incident. U godinama od 1905. do 1914. desilo se nekoliko kriza i dva rata koji su prijetili da izazovu opšti evropski rat.

Prva kriza je izazvana u Maroku 1905. kada se Njemačka umiješala u sukob između marokanskih revolucionara i francuskih kolonizatora. Francuska je Njemačkoj prijetila ratom, ali je sukob riješen mirnim putem u Španiji 1906. Kada je Austro-Ugarska aneksirala Bosnu rat je izbjegnut samo zato jer u to vrijeme Rusija nije bila dovoljno spremna. Druga marokanska kriza se desila 1911. kada je Njemačka poslala razarač «Panter» u marokanski grad Agadir u trenutku kada je Francuska nastojala da osigura prevlast u Maroku. Nakon mnogobrojnih prijetnji sa obje strane sukob je riješen kolonijalnim kompromisom.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com